

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA ZWIERZĄT

ustalone uchwałą nr UZ/352/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r.
Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
ze zmianami ustalonymi uchwałą nr UZ/10/2011 z dnia 7 stycznia 2011 r.,
uchwałą nr UZ/55/2012 z dnia 17 lutego 2012 r.
oraz uchwałą nr UZ/393/2015 Zarządu PZU SA z dnia 17 grudnia 2015 r.



Informacje, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	§ 1 ust. 4, § 2, § 3, § 4, § 5, § 6, § 12 ust. 1 i 3, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17 ust. 2, § 20, § 21, § 22, § 28 ust. 1–3, 5, 7–9, 11–12, § 31 ust. 4 i 5, § 33, § 34, § 35 ust. 16
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 1 ust. 4, § 2, § 4 ust. 2 i 3, § 6 ust. 2, § 7, § 12 ust. 1, 3 i 4, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17 ust. 2, § 20, § 21, § 22, § 23, § 24, § 25, § 27, § 28 ust. 4, 6, 7, 10, 13, § 31 ust. 4 i 5, § 33 ust. 1–4, 6, 9 i 10, § 34 ust. 1, 3 i 4, § 35 ust. 16

ROZDZIAŁ I POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

- Ogólne warunki ubezpieczenia zwierząt zwane dalej „ogólnymi warunkami”, stosuje się do umów ubezpieczenia zwierząt, zawieranych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółkę Akcyjną (PZU SA) z osobami fizycznym, osobami prawnymi albo jednostkami organizacyjnymi niebędącymi osobami prawnymi – zwanymi dalej „Ubezpieczającym”.
- Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego). W takim przypadku obowiązek zapłaty składki ubezpieczeniowej ciąży na Ubezpieczającym. Zarzut mający wpływ na odpowiedzialność PZU SA może on podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu.
- Ubezpieczenie zwierząt może być zawarte jako:
 - ubezpieczenie indywidualne, w którym ubezpieczającymi są:

- właściciele zwierząt gospodarskich w indywidualnych gospodarstwach rolnych,
 - inni hodowcy i właściciele zwierząt;
- ubezpieczenie gospodarstw wielokostadnych (fermowych) – przeznaczone dla producentów i hodowców zwierząt prowadzących ewidencję księgową z dokumentacją wartości produkcji lub obrotu zwierzętami, niezbędną do zawarcia ubezpieczenia i umożliwiającą bieżącą kontrolę jego przebiegu;
 - ubezpieczenie powszechne – przeznaczone dla określonej terytorialnie zbiorowości właścicieli zwierząt; ubezpieczenie to zawierane jest na rachunek właścicieli zwierząt przez upoważnionych przez nich przedstawicieli;
 - ubezpieczenie zawierane na czas: transportu, wystaw, zawodów, trzebień, opas;
 - ubezpieczenie utraty produkcji mleka.
- Ubezpieczeniem objęte są szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem postanowień § 6 ust. 3.

§ 2

1. Przez pojęcia użyte w niniejszych ogólnych warunkach należy rozumieć:

- 1) **dokument ubezpieczenia** – dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia (np. polisa);
- 2) **składka** – kwota należna PZU SA za udzielaną ochronę ubezpieczeniową;
- 3) **padnięcie zwierzęcia** – śmierć zwierzęcia (płodu), która nastąpiła wskutek choroby, wypadku, zdarzenia losowego w postaci: ognia, powodzi, huraganu, piorunu, lawiny, obsunięcia się ziemi;
- 4) **ubój z konieczności (dobicie zwierzęcia)** – ubój zwierzęcia będący następstwem choroby, wypadku albo zdarzenia losowego w postaci ognia, powodzi, huraganu, piorunu, lawiny, obsunięcia się ziemi gdy lekarz weterynarii stwierdził na piśmie, że:
 - a) rozpoznane przyżyciowo stadium choroby zwierzęcia było nieuleczalne i istniało prawdopodobieństwo padnięcia zwierzęcia w najbliższym czasie,
 - b) konieczne było bezwzględne skrócenie cierpień zwierzęcia, które uległo wypadkowi albo zdarzeniu losowemu w postaci ognia, powodzi, huraganu, piorunu, lawiny, obsunięcia się ziemi.

W razie nie możliwości wezwania lub przybycia lekarza weterynarii, oświadczenie stwierdzające konieczność uboju mogą złożyć na piśmie dwaj świadkowie;

- 5) **choroba zakaźna podlegająca obowiązkowi zwalczania** – choroba, która w dniu powstania szkody, wyszczególniona jest w wykazie chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania zgodnie z aktualnie obowiązującą ustawą o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 6) **trwała utrata przydatności zwierzęcia do jego użytkowania** – występuje gdy lekarz weterynarii leczący zwierzę (komisja ekspertów medycyny weterynaryjnej) stwierdził na piśmie, że na skutek:
 - a) nieuleczalnych następstw choroby o krótkotrwałym przebiegu,
 - b) wypadku albo zdarzeń losowych w postaci ognia, powodzi, huraganu, piorunu, lawiny, obsunięcia się ziemi – powstała trwała utrata przydatności zwierzęcia do użytkowania określonego w umowie ubezpieczenia;
- 7) **ekspert medycyny weterynaryjnej** – osoba posiadająca wyższe wykształcenie weterynaryjne oraz tytuł specjalisty zwalczającego choroby ubezpieczonego gatunku zwierzęcia lub specjalizująca się praktycznie w zwalczaniu chorób tego gatunku zwierząt, w rekonwalescencji po chorobie oraz ocenie przydatności użytkowej zwierząt;
- 8) **karencja** – okres czasu, w którym PZU SA nie ponosi odpowiedzialności;
- 9) **zwierzę hodowlane** – zwierzę poddane ocenie wartości użytkowej lub hodowlanej, dla którego jest prowadzona dokumentacja hodowlana;
- 10) **zwierzę gospodarskie** – konie robocze, bydło, owce i kozy;
- 11) **koń roboczy (użytkowy)** – jest to koń użytkowany w rolnictwie lub poza rolnictwem (np. do prac w lesie), nie będący koniem sportowym, wyścigowym, rekreacyjnym;
- 12) **udział własny** – określona procentowo lub kwotowo w umowie ubezpieczenia część odszkodowania, o którą PZU SA zmniejsza odszkodowanie.

2. Za szkody spowodowane przez:

- 1) **ogień** – uważa się szkody powstałe w wyniku działania ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile;
- 2) **huragan** – uważa się szkody powstałe w wyniku działania wiatru o prędkości nie mniejszej niż 24 m/s, którego działanie wyrządza masowe szkody; pojedyncze

szkody uważa się za spowodowane przez huragan wówczas, gdy w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono działanie huraganu;

- 3) **powódź** – uważa się szkody powstałe wskutek:
 - a) zalania terenów w następstwie podniesienia się wody w korytach wód płynących lub stojących,
 - b) zalania terenów wskutek deszczu nawalnego,
 - c) spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i falistych;
- 4) **uderzenie piorunu** – uważa się szkody powstałe w wyniku gwałtownego wyładowania elektrycznego w atmosferze bezpośrednio na zwierzęta lub na objekty, w których przebywają zwierzęta, pozostawiającego bezsporne ślady tego zdarzenia;
- 5) **lawinę** – uważa się szkody powstałe wskutek gwałtownego zsuwania się lub staczania mas śniegu, lodu, skał lub kamieni ze zboczy górskich;
- 6) **obsunięcie się ziemi** – uważa się szkody powstałe:
 - wskutek obniżenia się terenu z powodu zawałenia się podziemnych pustych przestrzeni w gruncie,
 - przez usunięcie się ziemi wskutek ruchów mas ziemi na stokach;
- 7) **chorobę** – uważa się szkody, w których stan zdrowia zwierzęcia odbiegający od normy spowodowany jest procesem chorobowym, w tym powikłaniami ciężowymi i porodowymi – mogący prowadzić do całkowitego wyzdrowienia zwierzęcia lub do trwałej utraty jego przydatności użytkowej, albo do padnięcia zwierzęcia bądź uboju z konieczności;
- 8) **wypadek** – uważa się szkody powstałe wskutek nagłego, nieprzewidzianego zdarzenia niezależnego od woli Ubezpieczonego, wywołującego dolegliwość pochodzenia urazowego, w wyniku której:
 - a) nastąpiło padnięcie zwierzęcia,
 - b) zwierzę zostało skierowane na ubój z konieczności,
 - c) konieczna była trwała zmiana użytkowania zwierzęcia;
- 9) **rabunek w czasie transportu** – uważa się szkody powstałe wskutek zaboru ubezpieczonych zwierząt z zastosowaniem przemocy fizycznej albo groźby natychmiastowego jej użycia wobec osoby dokonującej przewozu zwierząt lub z doprowadzeniem takiej osoby do nieprzytomności lub bezbronności.

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 3

Ubezpieczeniem mogą być objęte zwierzęta zdrowe i bez wad:

- 1) zwierzęta gospodarskie;
- 2) konie wyścigowe, sportowe i rekreacyjne;
- 3) trzoda chlewna w gospodarstwach wielkostatdnych (fermowych);
- 4) strusie i emu;
- 5) inne zwierzęta, na warunkach określonych w umowie ubezpieczenia, z wyjątkiem drobiu, zwierząt futerkowych w chowie fermowym, ryb w hodowli i chowie stawowym, pasiek oraz psów i kotów domowych, które można ubezpieczyć na podstawie odrębnych ogólnych warunków ubezpieczenia.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 4

1. Umowa ubezpieczenia zwierząt może być zawarta w zakresie:

- 1) podstawowym, obejmującym szkody powstałe wskutek padnięcia – w wyniku choroby, wypadku lub zdarzeń losowych w postaci: ognia, powodzi, huraganu, piorunu, lawiny, obsunięcia się ziemi;
- 2) rozszerzonym, obejmującym szkody powstałe wskutek:

- a) padnięcia spowodowanego przyczynami wymienionymi w pkt 1,
 - b) uboju albo dobiecia z konieczności – w wyniku choroby, wypadku oraz szkód spowodowanych zdarzeniami losowymi w postaci: ognia, powodzi, huraganu, piorunu, lawiny, obsunięcia się ziemi.
2. Ubezpieczenie zwierząt zawierane jest z udziałem własnym Ubezpieczającego wynoszącym od 20% do 30% wysokości odszkodowania.
3. Udział własny, na wniosek Ubezpieczającego, może zostać zniesiony za opłatą uzupełniającej składki. Wyjątek stanowi ubezpieczenie trzody chlewnej, w którym udział własny nie może być zniesiony.

§ 5

Rozszerzony zakres ubezpieczenia zwierząt (§ 4 ust. 1 pkt 2), za opłatą dodatkowej składki może obejmować ochroną ubezpieczeniową:

- 1) zdarzenia, których następstwem jest utrata płodu i młodego przychówku u koni i bydła wskutek tego, że:
 - a) płód w wieku od 3 miesięcy został porzucony (poroniony) lub przyszedł na świat nieżywy podczas porodu,
 - b) płód w wieku począwszy od 3 miesięcy utracił życie wskutek padnięcia lub uboju albo dobiecia z konieczności jego matki z powodu choroby lub wypadku,
 - c) cielę w wieku do 30 dni, a źrebię w wieku do 180 dni, licząc od dnia porodu padło lub zostało ubite albo dobite z konieczności z powodu choroby lub wypadku,
- 2) koszty związane z utylizacją zwłok (zbiór, transport i przetworzenie zwłok) ubezpieczonego bydła i koni roboczych, poniesione przez właściciela zwierząt.

§ 6

1. Ponadto mogą być zawierane umowy ubezpieczenia z okresem określonym w § 4 ust. 1 pkt 2 na czas:

- 1) transportu, łącznie z ryzykiem rabunku;
- 2) wystawy;
- 3) opasu;
- 4) zawodów;
- 5) trzebień ogierów, buhajów, tryków i knurów.

2. Umowa ubezpieczenia powołana w ust. 1 pkt 1–3, może być zawarta, jeżeli umową tą objęte zostaną wszystkie zwierzęta tego samego gatunku wchodzące w skład transportowanej, wystawianej lub opasanej partii zwierząt.

3. Ubezpieczeniem, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4, mogą być objęte szkody powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 7

1. PZU SA nie odpowiada za szkody powstałe wskutek:

- 1) kradzieży;
- 2) rabunku, z zastrzeżeniem postanowień § 6 ust. 1 pkt 1;
- 3) uboju zwierzęcia w wyniku selekcji;
- 4) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłała odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
- 5) wyrządzone umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym;
- 6) wad lub chorób zwierząt, które istniały w momencie zawierania umowy ubezpieczenia;
- 7) chorób zwierząt przekazywanych dziedzicznie;
- 8) zmian zwyrodnieniowych lub innych zmian kończących zwierząt na skutek przebytych chorób, o których PZU SA nie wiedział w momencie zawierania umowy ubezpieczenia;

- 9) schorzeń zwierząt, których można było uniknąć, gdyby Ubezpieczony poddał zwierzę profilaktycznemu szczepieniu;
 - 10) choroby zakaźnej zwierząt, podlegającej obowiązkowi przepisami ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt – za którą:
 - a) nie przysługuje pomoc pieniężna ze środków przeznaczonych na zwalczanie tych chorób, ponieważ posiadacz zwierzęcia nie zastosował się do aktualnie obowiązujących przepisów ustawy, o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt,
 - b) przyznane zostało odszkodowanie ze środków budżetowych państwa, przeznaczonych na zwalczanie tych chorób;
 - 11) zaistnienia szkód w hodowli zwierząt prowadzonej dla celów doświadczalnych;
 - 12) braku paszy, niezależnie od przyczyn, które ten brak spowodowały;
 - 13) zaniedbań żywieniowych wynikających z niedokarmienia lub karmienia nieodpowiednią paszą;
 - 14) stanu wyjątkowego, inwazji, działań wojennych, strajku, wewnętrznych zamieszek i rozruchów oraz aktów terroryzmu;
 - 15) trzęsienia ziemi, działania energii jądrowej, promieniowania radioaktywnego lub innych skażeń;
 - 16) prowadzenia hodowli, chowu niezgodnie z jej wymogami i nie zapewnienia właściwych warunków bytowania, użytkowania i pielęgnacji zwierząt;
 - 17) prowadzenia przez Ubezpieczonego albo inną osobę odpowiedzialną za transport ubezpieczonych zwierząt, pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że nie miało to wpływu na zajście wypadku ubezpieczeniowego;
 - 18) przewożenia zwierząt nie przystosowanym do tego celu środkiem transportu;
 - 19) powierzchniowych ran i uszkodzeń skóry zwierząt powstałych w czasie transportu;
 - 20) grypy i chorób dróg oddechowych trzody chlewnej o wadze poniżej 85 kg oraz cieląt, wynikłych z powodu transportu w okresie od 1 grudnia do 15 marca;
 - 21) uśmiercenia zwierząt w wyniku starości oraz realizacji aktualnie obowiązujących przepisów ustawy o ochronie zwierząt z wyjątkiem sytuacji, gdy w następstwie wypadku konieczne było skrócenie cierpień zwierzęcia.
2. PZU SA nie odpowiada również za szkody, jeżeli:
- 1) szkoda powstała w wyniku użytkowania zwierząt w inny sposób niż to wynika z zawartej umowy ubezpieczenia i Ubezpieczający nie powiadomił wcześniej PZU SA o dokonaniu tych zmian;
 - 2) konie startujące w zawodach były używane niezgodnie z obowiązującymi przepisami Polskiego Związku Jeździeckiego lub z zasadami prowadzenia wyścigów, w których brały udział.
3. PZU SA nie ponosi kosztów związanych ze znakowaniem, badaniem stanu zdrowia, leczeniem, sekcją zwłok oraz zaświadczeniami wymaganymi do ubezpieczenia zgłaszanych zwierząt.

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA. POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 8

- 1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na wniosek Ubezpieczającego.

2. Wniosek o ubezpieczenie powinien zawierać co najmniej następujące dane:

- 1) gatunek zwierząt w podziale na grupy, o których mowa w ust. 3;
- 2) liczbę zwierząt w danej grupie;
- 3) wiek zwierząt;
- 4) pleć, a w odniesieniu do koni ponadto umaszczenie z jego odmianami na głowie, kończynach i sposób użytkowania zwierząt;
- 5) wartość zwierząt, w tym w odniesieniu do młodego bydła – wagę i cenę za 1 kg przewidywaną na koniec opasu lub chowu, a w odniesieniu do trzody chlewnej w tuczu, przewidywaną na koniec roku kalendarzowego wagę wytuczony trzody chlewnej i cenę za 1 kg;
- 6) zakres ubezpieczenia oraz oświadczenie, że zgłoszone do ubezpieczenia zwierzęta są zdrowe i bez wad;
- 7) do wniosku o ubezpieczenie koni wyścigowych i sportowych, wymagane jest załączenie dodatkowo jednego z podanych niżej dokumentów stwierdzających tożsamość konia:
 - a) kopię dowodu urodzenia,
 - b) kopię wpisu do księgi hodowlanej prowadzonej przez:
 - Polski Związek Hodowców Koni,
 - Tory Wyścigów Konnych lub
 - inny uprawniony podmiot do prowadzenia ksiąg hodowlanych,
 - c) kopię paszportu konia (kartę identyfikacyjną konia) wraz z jego numerem ewidencyjnym.

3. Zwierzęta ubezpiecza się na podstawie wniosku Ubezpieczającego, w podziale na następujące grupy danego gatunku:

- 1) bydło:
 - a) krowy i jałówki cielne,
 - b) buhaje,
 - c) młode bydło chowane z przeznaczeniem na opas lub do odnowienia стада,
 - 2) konie:
 - a) źrebięta – od 0,5 do 2 lat,
 - b) konie powyżej 2 lat:
 - robocze (użytkowe),
 - wyścigowe,
 - sportowe,
 - rekreacyjne,
 - 3) trzoda chlewna:
 - a) przeznaczona do tuczu – od wagi 25 kg,
 - b) przeznaczona do reprodukcji (loszki, maciory, knury),
 - 4) owce:
 - a) maciorki, jarliczki i jagnięta,
 - b) tryki,
 - 5) kozy.
4. Za zgodą PZU SA, zwierzęta mogą być wykazane w innych grupach, niż określone w ust. 3.
5. Do wniosku o ubezpieczenie Ubezpieczający na żądanie PZU SA winien dołączyć orzeczenie lekarza weterynarii o stanie zdrowia zwierząt oraz dokumenty potwierdzające wartość zwierząt zgłoszonych do ubezpieczenia. Orzeczenie lekarza weterynarii powinno być wydane w okresie 7 dni poprzedzających złożenie wniosku o ubezpieczenie.

§ 9

1. Ubezpieczający jest zobowiązany zgłosić we wniosku o ubezpieczenie wszystkie posiadane zwierzęta gospodarskie w danej grupie (§ 8 ust. 3). W razie zróżnicowania wartości poszczególnych sztuk w obrębie grupy ubezpieczeń, do wniosku należy dołączyć specyfikację wszystkich zwierząt w grupie, uwzględniając: pleć, rasę, wiek, umaszczenie ze znakami szczególnymi, numer trwałego oznakowania (o ile zwierzę takie posiada).
2. Trzoda chlewna w tuczu w gospodarstwach wielokostadnych (fermowych) powinna być zgłaszana do ubezpieczenia w ogólnej liczbie sztuk z podaniem przewidywanej wartości

trzody, która będzie wytuczona w ciągu danego roku oraz przewidywanej na koniec tuczu wagi żywej 1 sztuki trzody chlewnej.

§ 10

1. W ubezpieczeniu powszechnym umowa ubezpieczenia może być zawarta:
 - 1) w odniesieniu do bydła lub koni wykorzystywanych do prac w rolnictwie, jeżeli na określonym terenie (wieś, gmina) ubezpieczone zostaną w gospodarstwie wszystkie sztuki zwierząt danego gatunku (grupy) a odsetek liczby gospodarstw, które będą objęte ubezpieczeniem, będzie wynosił w stosunku do ogólnej liczby gospodarstw posiadających na tym terenie zwierzęta stanowiące przedmiot ubezpieczenia – nie mniej niż 50%;
 - 2) w odniesieniu do poszczególnych gatunków zwierząt, jeśli ubezpieczającymi będą:
 - a) jednostki skupujące mleko a umową ubezpieczenia objęte zostanie bydło (krowy i jałówki cielne) u co najmniej 80% dostawców mleka na określonym terenie,
 - b) związki branżowe hodowców danego gatunku zwierząt lub inne organizacje współdziałające z hodowcami określonego gatunku zwierząt a umową ubezpieczenia objęte zostaną wszystkie zwierzęta tego gatunku u co najmniej 50% hodowców.
2. Umowę ubezpieczenia powszechnego zawiera się w formie pisemnej. W umowie określa się szczegółowe zasady ubezpieczenia m.in.: zakres ochrony odpowiedzialnej, wysokość stawek taryfowych, sposób naliczania i przekazywania składki, obowiązki stron oraz okres trwania umowy i sposób jej realizacji a także wykaz rolników (hodowców) i ich zwierząt objętych ubezpieczeniem.

§ 11

1. PZU SA potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia przez wydanie Ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia.
2. Z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, w razie wątpliwości umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z chwilą doręczenia Ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia.
3. Jeżeli w odpowiedzi na złożoną ofertę PZU SA doręcza Ubezpieczającemu dokument ubezpieczenia zawierający postanowienia, które odbiegają na niekorzyść Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego od treści złożonej przez niego oferty, PZU SA zobowiązany jest zwrócić Ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczeniu tego dokumentu, wyznaczając mu co najmniej 7-dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku zmiany dokonane na niekorzyść Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego nie są skuteczne, a umowa jest zawarta zgodnie z warunkami oferty.
4. W braku sprzeciwu umowa dochodzi do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia następnego dnia po upływie terminu wyznaczonego do złożenia sprzeciwu.

§ 12

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres roku, z zastrzeżeniem postanowień § 6 ust. 1 oraz postanowień ust. 2.
2. W porozumieniu z Ubezpieczającym, umowa ubezpieczenia powszechnego i ubezpieczenia gospodarstw wielokostadnych (fermowych) może być zawarta również na czas nieokreślony. Umowa ta może być rozwiązana przez PZU SA lub Ubezpieczającego w każdym czasie z zachowaniem 3 miesięcznego okresu jej wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego poprzez złożenie oświadczenia w tym zakresie.
3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na czas nieokreślony, Ubezpieczający zobowiązany jest corocznie w nieprzekraczalnym terminie do dnia 31 stycznia zgłosić PZU SA zaktualizowaną ilość i wartość objętych umową ubezpieczenia zwierząt na następny rok kalendarzowy obowiązywania umowy.

W ubezpieczeniu powszechnym aktualizacja przeprowadzana jest przy udziale przedstawiciela PZU SA.

4. W razie nie wykonania obowiązków, o których mowa w ust. 3, w terminie wskazanym w ust. 3, PZU SA przysuguje prawo do wypowiedzenia umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym poprzez złożenie oświadczenia w tym zakresie.

§ 13

1. Z zastrzeżeniem ust. 2–4 oraz § 14, odpowiedzialność PZU SA rozpoczyna się – przy uwzględnieniu okresu 14 dni karencji – 15 dnia po dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż po opłaceniu przez Ubezpieczającego składki lub jej pierwszej raty, chyba że w umowie przewidziano inny termin początku odpowiedzialności.
2. Za szkody spowodowane wypadkami odpowiedzialność PZU SA rozpoczyna się od dnia następnego po dniu zawarcia umowy ubezpieczenia i opłaceniu należnej składki.
3. PZU SA w porozumieniu z ubezpieczającym może zastosować okres karencji od 15 do 30 dni, a w uzasadnionych przypadkach odstąpić od jej stosowania.
4. Okresu karencji nie stosuje się w kolejnej umowie ubezpieczenia zawartej przed upływem dotychczasowego okresu ubezpieczenia pod warunkiem, że kolejna umowa obejmuje te same ryzyka, co umowa dotychczasowa.

§ 14

Odpowiedzialność PZU SA w odniesieniu do umów ubezpieczenia, o których mowa w § 6 ust. 1, rozpoczyna się od dnia następnego po dniu zawarcia umowy ubezpieczenia i opłaceniu należnej składki, jednakże nie wcześniej niż:

- a) w ubezpieczeniu na czas transportu – od chwili załadunku zwierzęcia na środek lokomocji i trwa do chwili wyładowania w miejscu docelowym,
- b) w ubezpieczeniu na czas wystawy – od chwili wprowadzenia zwierzęcia na teren wystawy i trwa do chwili jego wyprowadzenia z tego terenu,
- c) w ubezpieczeniu na czas zawodów – od dnia rozpoczęcia udziału koni w zawodach i trwa do dnia zakończenia udziału koni w tych zawodach,
- d) w ubezpieczeniu na czas opasu – od daty podanej w dokumencie ubezpieczenia z uwzględnieniem okresu karencji wskazanym w umowie ubezpieczenia i trwa do dnia określonego w dokumencie ubezpieczenia,
- e) w ubezpieczeniu na czas trzebienia – od dnia dokonania trzebienia z uwzględnieniem okresu karencji wskazanym w umowie ubezpieczenia i trwa w odniesieniu do:
 - ogierów – 21 dni,
 - wnetrów wszystkich gatunków zwierząt – 21 dni,
 - buhajów i tryków – 14 dni,
 - knurów od 6 miesięcy – 14 dni,
 - loszek i loch – 14 dni,
 - prosiąt i warchlaków do 6 miesięcy – 8 dni,
 - licząc od dnia dokonania trzebienia.

§ 15

1. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia. Przeniesienie praw na nabywcę wymaga zgody PZU SA.
2. W razie przeniesienia praw z umowy ubezpieczenia na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia przechodzą także obowiązki, jakie ciążyły na zbywcy, chyba że strony za zgodą PZU SA umówiły się inaczej. Pomimo tego przejścia obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
3. Jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, ochrona ubezpiecze-

niowa wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.

4. Postanowień ust 1–3 nie stosuje się przy przenoszeniu wierzytelności, jakie powstały lub mogą powstać wskutek zajścia przewidzianego w umowie wypadku ubezpieczeniowego.

§ 16

1. Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:
 - 1) z upływem okresu ubezpieczenia określonego w dokumencie ubezpieczenia;
 - 2) w przypadku, o którym mowa w § 15 ust. 3;
 - 3) z dniem zmiany sposobu użytkowania zwierzęcia, o ile o nowym sposobie użytkowania PZU SA nie został powiadomiony przed tą zmianą;
 - 4) z dniem oddania na ubój albo padnięcia zwierzęcia;
 - 5) z dniem doręczenia oświadczenia PZU SA o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, gdy ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie;
 - 6) z upływem 7 dni od dnia otrzymania od PZU SA pisma z wezwaniem do zapłaty kolejnej raty składki wysłanego po upływie terminu jej płatności z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni spowoduje ustanie odpowiedzialności;
 - 7) z dniem wyczerpana sumy ubezpieczenia;
 - 8) z dniem odstąpienia Ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia;
 - 9) z dniem doręczenia oświadczenia drugiej stronie o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, o którym mowa w § 12 ust. 4 oraz w § 19 ust. 10;
 - 10) z dniem upływu okresu wypowiedzenia w przypadku, o którym mowa w § 12 ust. 2.
2. W ubezpieczeniach zawartych na okres 1 roku, PZU SA ponosi odpowiedzialność, jeżeli w ciągu 14 dni po upływie okresu ubezpieczenia podanego w polisie zwierzę padnie lub zostanie ubite z konieczności (dobite) z powodu choroby lub wypadku, gdy objawy związane z chorobą lub wypadkiem były znane w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia.

§ 17

1. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia, składając oświadczenie w tym zakresie. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy PZU SA nie poinformował Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy ubezpieczenia, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zaplacenia składki za okres, w jakim PZU SA udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
2. W razie sprzedaży ubezpieczonego zwierzęcia w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia i nabycia następnego w miejsce sprzedanego, jeżeli nowo nabyte zwierzę zgłoszone zostało do ubezpieczenia w ciągu 7 dni licząc od daty jego nabycia, zostaje ono objęte tą umową ubezpieczenia z uwzględnieniem okresu karencji przewidzianego w umowie.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 18

1. W ubezpieczeniu gospodarstw wielokostadnych (fermowych) sumę ubezpieczenia zwierząt, w ramach każdego gatunku z podziałem na grupy, o których mowa w § 8 ust. 3, stanowi

- wartość ustalona na podstawie ewidencji księgowej Ubezpieczającego lub w drodze indywidualnej wyceny odpowiednio udokumentowanej, z uwzględnieniem postanowień ust. 2 i 3.
2. Sumę ubezpieczenia trzody chlewnej w tuczu w gospodarstwach wielokostadnych (fermowych) stanowi ustalona w porozumieniu z PZU SA:
 - 1) w momencie zawierania umowy ubezpieczenia – wartość trzody chlewnej jaką Ubezpieczający przewiduje uzyskać w danym roku kalendarzowym, określona we wniosku lub polisie na podstawie przewidywanej na koniec roku kalendarzowego wagi wytuczyciel trzody chlewnej i ceny za 1 kg wagi żywej tej trzody;
 - 2) po zakończeniu okresu ubezpieczenia – wartość określona w pkt 1) urealniana jest do sumy ubezpieczenia, którą stanowi ustalona na podstawie ewidencji księgowej Ubezpieczającego faktycznie zaewidencjonowana wartość sztuk sprzedanych, zużytych na własne potrzeby, padłych lub ubitych z konieczności (dobitych) oraz pozostałej trzody chlewnej będącej w tuczu w okresie ubezpieczenia. Cena 1 kg wagi żywej trzody chlewnej zużytej na własne potrzeby, przyjęta do wyliczenia sumy ubezpieczenia nie może być mniejsza od ceny 1 kg wagi żywej sztuk sprzedanych w okresie ubezpieczenia.
 3. Sumę ubezpieczenia dla owiec i młodego bydła przeznaczanego na opas lub do odnowienia stada stanowi wartość ubezpieczanych sztuk, ustalona na podstawie wagi przewidywanej na koniec opasu lub chowu i ceny za 1 kg żywca ustalonej w porozumieniu z Ubezpieczającym.
 4. W ubezpieczeniu indywidualnym i powszechnym zwierząt, jeśli nie umówiono się inaczej, sumę ubezpieczenia z uwzględnieniem postanowień ust. 3, stanowi:
 - 1) dla zwierząt użytkowych – przeciętna cena rynkowa zwierzęcia w danej grupie na określonym terenie z tym, że w ubezpieczeniu powszechnym dla terenu objętego tym ubezpieczeniem, a w ubezpieczeniu indywidualnym dla danego gospodarstwa ustala się jednolite sumy ubezpieczenia dla wszystkich zwierząt w grupie;
 - 2) dla zwierząt hodowlanych – wartość zwierzęcia ustalona według indywidualnej wyceny, przy uwzględnieniu przedłożonych przez Ubezpieczającego dokumentów hodowlanych i cen rynkowych.
 5. W ubezpieczeniu koni sportowych, wyścigowych i rekreacyjnych, sumę ubezpieczenia stanowi wartość rynkowa konia, określona przez Ubezpieczającego w porozumieniu z PZU SA, przy uwzględnieniu przedłożonych przez Ubezpieczającego dokumentów zawierających ocenę (wycenę) konia.
 6. W przypadku dużego zróżnicowania wartości zwierząt użytkowych w obrębie grupy, bądź występowania w grupie zwierząt hodowlanych, mogą być ustalone indywidualne sumy ubezpieczenia; wówczas jednak wszystkie zwierzęta w tej grupie w danym gospodarstwie muszą być trwale oznakowane bądź opisane w dokumencie ubezpieczenia w sposób umożliwiający ich identyfikację; w odniesieniu do koni obowiązuje sporządzenie dokładnego opisu zwierzęcia (wiek, płeć, maść) z zaznaczeniem odmian i znaków szczególnych, a w przypadku ubezpieczenia koni sportowych, wyścigowych i rekreacyjnych wymagane jest dodatkowo załączenie fotografii ubezpieczonego konia, przedstawiającej najistotniejsze jego znaki szczególne (rozpoznawcze) w odniesieniu do całej sylwetki.
 3. W umowie ubezpieczenia, za wyjątkiem umów określonych w § 6 ust. 1 na wniosek Ubezpieczającego płatność składki może być rozłożona na dwie raty. Zysób i terminy płatności składki określone są w umowie ubezpieczenia.
 4. Wysokość składki ubezpieczeniowej ustala się w zależności od:
 - 1) sumy ubezpieczenia;
 - 2) okresu ubezpieczenia;
 - 3) zakresu udzielanej ochrony ubezpieczeniowej;
 - 4) gatunku ubezpieczanych zwierząt;
 - 5) obniżek składki, o których mowa w ust. 5.
 5. Stosowane są obniżki składki według następujących kryteriów:
 - 1) za kontynuację ubezpieczenia;
 - 2) za bezszkodowy przebieg ubezpieczenia;
 - 3) za ilość zwierząt zgłoszonych do ubezpieczenia.
 6. Zapłata składki następuje w formie gotówkowej albo w porozumieniu z PZU SA w formie bezgotówkowej. Wysokość składki oraz termin jej zapłaty jest określony w dokumencie ubezpieczenia.
 7. Składka nie podlega indeksacji.
 8. Wystąpienie wypadku ubezpieczeniowego nie zwalnia ubezpieczającego z obowiązku zapłaty rat składki w terminach określonych w umowie ubezpieczenia, przy czym w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, jeżeli odszkodowanie lub suma tego odszkodowania i odszkodowań dotąd wypłaconych powoduje wyzeranie wszystkich sum ubezpieczenia określonych w umowie ubezpieczenia, raty składki, których termin płatności przypada po dniu wypłaty odszkodowania, stają się natychmiast wymagalne i płatne w dniu wypłaty odszkodowania. W przypadku odmowy wypłaty odszkodowania, terminy płatności rat składki, których płatność zgodnie z terminami określonymi w umowie ubezpieczenia przypada po dniu doręczenia oświadczenia o odmowie wypłaty odszkodowania, nie ulegają zmianie.
 9. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony podał do wiadomości PZU SA nieprawdziwe dane mające wpływ na wysokość składki, Ubezpieczający zobowiązany jest do dopłaty składki wynikającej z różnicy pomiędzy składką jaką należałoby się PZU SA gdyby podano dane prawdziwe a składką przyjętą w umowie ubezpieczenia. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego roszczenie PZU SA o dopłatę różnicy składki staje się natychmiast wymagalne i płatne najpóźniej w dniu wypłaty odszkodowania.
 10. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym, składając oświadczenie w tym zakresie.
 11. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu na jaki została zawarta umowa, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

§ 20

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 19

1. Składkę ubezpieczeniową oblicza się za czas trwania odpowiedzialności PZU SA. Składkę ustala się na podstawie taryfy składek obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.
2. Jeżeli nie umówiono się inaczej, składka powinna być zapłacona jednocześnie z zawarciem umowy ubezpieczenia.

1. PZU SA wypłaca odszkodowanie do wysokości sumy ubezpieczenia określonej w dokumencie ubezpieczenia (polisie).
2. Wysokość odszkodowania w ubezpieczeniu trzody chlewnej w tuczu oraz młodego bydła i owiec przeznaczonych na opas lub do odnowienia stada, stanowi wartość zwierzęcia ustalona poprzez przemnożenie wagi zwierzęcia – stwierdzonej podczas leczenia, sekcji, odbioru padliny lub sprzedaży zwierzęcia skierowanego do uboju z konieczności (dobitego) – przez cenę 1 kg wagi żywej zwierzęcia, przyjętej do wyliczenia sumy ubezpieczenia (§ 18 ust. 2 pkt 1 i ust. 3).

Cena 1 kg wagi żywej, przyjętej do ustalenia wysokości odszkodowania, nie może być wyższa od przeciętnej ceny za 1 kg żywca, stosowanej w dacie szkody przez jednostki prowadzące skup zwierząt na danym terenie.

3. Jeżeli do ubezpieczenia przyjęto sumy ubezpieczenia w wysokości niższej od przeciętnych cen rynkowych wówczas sumy te stanowią podstawę do ustalenia wysokości odszkodowania. W przypadku gdy wartość zwierzęcia, które uległo szkodzie, jest mniejsza od sumy ubezpieczenia, wysokość odszkodowania ustala się na podstawie jego rzeczywistej wartości.

§ 21

1. Wysokość zwracanych kosztów poniesionych przez właściciela padłego zwierzęcia związanych z utylizacją zwłok (zbiór, transport i przetworzenie zwłok) tego zwierzęcia, określa się na podstawie rachunku lub faktury wystawionych przez zakład upoważniony do zbierania i przetwarzania padłych zwierząt.
2. Wysokość zwracanych kosztów, o których mowa w ust. 1 nie może przekroczyć 15% sumy ubezpieczenia padłego zwierzęcia.

§ 22

Wysokość odszkodowania z tytułu utraty płodu i młodego przychówka (§ 5 pkt 1) ustala się:

- 1) za płód koni i bydła oraz za źrebka w wieku do 7 dni – w wartości 10% sumy ubezpieczenia matki zwierzęcia;
- 2) za młody przychówek w odniesieniu do:
 - a) źrebąt w wieku od 8 do 180 dni urodzonych przez kłaczki hodowlane z licencją – w wartości 30% sumy ubezpieczenia matki zwierzęcia,
 - b) źrebąt w wieku od 8 do 180 dni urodzonych przez kłaczki użytkowe – w wartości 20% sumy ubezpieczenia matki zwierzęcia,
 - c) cieląt w wieku do 30 dni – w wartości rzeźnej zwierzęcia przed zachorowaniem, wypadkiem, określonej na podstawie wagi i ceny za 1 kg żywca.

§ 23

1. Od wysokości odszkodowania, obliczonego zgodnie § 20 lub § 22 odlicza się 100% wartości pozostałości po szkodzie, jeżeli mięso uznane zostało przez urzędowy organ badania mięsa za zdatne do spożycia lub warunkowo zdatne do spożycia.
2. Za wartość pozostałości po szkodzie uważa się kwotę uzyskaną za zwierzę lub tuszę zwierzęcia i skórę.
3. W przypadku przedłożenia rachunku za spieniężenie mięsa, na którym wyszczególnione są koszty uboju zwierzęcia i oceny mięsa przez urzędowy organ badania mięsa, koszty te odlicza się od kwoty spieniężenia i jako wartość pozostałości przyjmuje się kwotę netto.

§ 24

Jeżeli ubezpieczający nie udokumentuje kwoty uzyskanej ze sprzedaży mięsa zwierzęcia ubitego z konieczności (dobitego), wysokość odszkodowania zmniejsza się:

- 1) dla koni – o 40%;
- 2) dla bydła:
 - w przypadku uznania mięsa za zdatne do spożycia – o 70%;
 - w przypadku mięsa warunkowo zdatnego do spożycia – o 50%;
- 3) dla trzody chlewnej:
 - w przypadku uznania mięsa za zdatne do spożycia – o 80%;
 - w przypadku mięsa warunkowo zdatnego do spożycia – o 50%.

§ 25

W razie nie udokumentowania rachunkiem sprzedaży skóry z ubitych z konieczności (dobitych) koni, bydła, owiec, kóz – od

wysokości odszkodowania, z uwzględnieniem postanowień § 24, odlicza się równowartość skóry ustaloną, według przeciętnej ceny stosowanej w dacie szkody przez jednostki upoważnione do skupu skór na danym terenie.

§ 26

Nie stosuje się żadnych odliczeń wartości pozostałości po szkodzie, w przypadku zwierząt padłych oraz zwierząt ubitych z konieczności (dobitych), z których mięso wg oceny urzędowego organu badania mięsa jest niezdatne do spożycia.

§ 27

1. Od wysokości odszkodowania, obliczonego zgodnie § 20 lub § 22 odlicza się wartość pozostałości po szkodzie oraz o udział własny, z zastrzeżeniem § 4 ust. 3.
2. W razie, gdy wartość pozostałości po szkodzie jest równa lub wyższa od wysokości nalizowanego odszkodowania, PZU SA wypłaca odszkodowanie zwiększone o kwotę stanowiącą 10% sumy ubezpieczenia, jednakże nie więcej niż kwota zapłaconej składki ubezpieczeniowej.

PRAWA I OBOWIĄZKI STRON

§ 28

1. Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości PZU SA wszystkie znane sobie okoliczności, o które PZU SA zapytuje w formularzu oferty albo przed zawarciem umowy w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez PZU SA umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
2. W czasie trwania umowy Ubezpieczający obowiązany jest zgłaszać zmiany okoliczności wymienionych w ustępie poprzedzającym. Ubezpieczający obowiązany jest zawiadomić o tych zmianach PZU SA niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ustępach poprzedzających spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
4. PZU SA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ustępów poprzedzających nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ustępów poprzedzających doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
5. W razie zajścia wypadku, Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest:
 - 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów;
 - 2) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
6. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 5 pkt 1 PZU SA jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
7. Ubezpieczyciel obowiązany jest w granicach sumy ubezpieczenia, zwrócić koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w ust. 5 pkt 1 jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.
8. Ubezpieczający ma obowiązek zawiadomienia PZU SA o zaistniałym wypadku ubezpieczeniowym w terminie 3 dni od jego zajścia, jednakże nie później niż przed zagospodarowaniem padliny.

9. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązek, o którym mowa w ust. 8, obciąża także Ubezpieczonego, chyba że Ubezpieczony nie wie o zawarciu umowy na jego rachunek.
10. W razie naruszenia z winy umyślnej lub z rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 8 i 9, PZU SA może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU SA ustalenie okoliczności i skutków wypadku.
11. Skutki braku zawiadomienia PZU SA o wypadku nie nastąpią, jeżeli PZU SA w terminie, o którym mowa w ust. 8, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
12. Ponadto Ubezpieczony zobowiązany jest:
 - 1) przestrzegać podstawowych zasad pielęgnacji, żywienia i użytkowania zwierząt oraz zapobiegać powstaniu szkód;
 - 2) stosować się do przepisów aktualnie obowiązującej ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, w tym niezwłocznie zgłaszać pojawienie się przypadków chorób zakaźnych u zwierząt właściwemu podmiotowi przewidzianemu w przepisach prawnych; w razie wypadku lub choroby zwierzęcia – wezwać niezwłocznie lekarza weterynarii i zastosować się do jego zaleceń;
 - 3) w razie uboju z konieczności (dobicia zwierzęcia) – poddać mięso badaniu przez uprawnionego lekarza weterynarii;
 - 4) zgłosić do ubezpieczenia wszystkie posiadane zwierzęta gospodarskie w danej grupie lub w danym gatunku, a w razie zwiększenia w okresie ubezpieczenia stanu posiadania zwierząt (z danego gatunku czy grupy) zawiadomić PZU SA w ciągu 7 dni od daty nabycia czy dochowania zwierzęcia do odpowiedniego wieku i opłacić dodatkową składkę; w wymienionym terminie należy również zawiadomić PZU SA o fakcie sprzedaży zwierzęcia i nabyciu następnego, w miejsce sprzedanego;
 - 5) umożliwić PZU SA w każdym czasie oględziny ubezpieczonych zwierząt i zbadanie warunków w jakich przebywają oraz udostępnić prowadzoną dokumentację ewidencji zwierząt;
 - 6) w przypadku utraty oznakowania (kolczyka, tatuażu itp.) przez ubezpieczone zwierzę, niezwłocznie powiadomić o tym fakcie PZU SA;
 - 7) ułatwić PZU SA wykonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, jej rozmiaru i przyczyn oraz udzielić żądanych wyjaśnień;
 - 8) stosować się do obowiązujących przepisów przewozowych, a w razie powstania szkody w wyniku wypadku drogowego lub rabunku zawiadomić niezwłocznie o tym fakcie Policję;
 - 9) w razie powstania szkody wskutek:
 - a) padnięcia zwierzęcia – niezwłocznie przed zagospodarowaniem padliny (natychmiast po padnięciu zwierzęcia) zawiadomić lekarza weterynarii w celu wydania opinii ustalającej przyczynę padnięcia,
 - b) uboju z konieczności (dobicia zwierzęcia) – dostarczyć PZU SA zgłoszenie szkody wraz z opinią lekarza weterynarii przeprowadzającego poubojowe badanie mięsa, sporządzone na formularzu PZU SA oraz dostarczyć rachunek, wydany przez jednostkę uprawnioną do skupu, za zakupione od poszkodowanego zwierzę lub za jego tuszę (mięso, skórę).
13. W razie naruszenia z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa obowiązków, o których mowa w ust. 12 pkt 1 i 2, PZU SA wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.

§ 29

W razie powstania szkody z powodu utraty życia przez płód, ubezpieczony składa opinię lekarza weterynarii wskazującą wiek płodu w dniu powstania szkody.

§ 30

W razie powstania szkody w czasie transportu Ubezpieczony zobowiązany jest złożyć w PZU SA, poza dokumentami wymienionymi w § 28 ust. 12 pkt. 9, protokół podpisany przez przedstawiciela jednostki dokonującej transportu, stwierdzający padnięcie, ubicie z konieczności (dobicie) lub utratę zwierzęcia, z określeniem ewentualnej przyczyny szkody; jeżeli szkoda nastąpiła podczas transportu zwierząt własnym środkiem transportu, Ubezpieczający zamiast protokołu składa odpowiednie oświadczenie o powstaniu szkody.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA, OBOWIĄZKI INFORMACYJNE PZU SA,

§ 31

1. PZU SA wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku.
2. Gdyby wyjaśnienie w terminie określonym w ust. 1, okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU SA albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU SA wypłaca w terminie określonym w ust. 1.
3. PZU SA jest zobowiązany:
 - 1) po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz do podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego wypadku ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także do poinformowania osoby występującej z rozszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania; w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, zawiadomienie o wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego może zgłosić również Ubezpieczony albo jego spadkobiercy; w tym przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak uprawniony z umowy ubezpieczenia;
 - 2) jeżeli w terminach określonych w ust. 1 i 2 nie wypłaci odszkodowania, do zawiadomienia pisemnie:
 - a) osoby zgłaszającej roszczenie oraz
 - b) Ubezpieczonego w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie
 – o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także do wypłaty bezspornej części odszkodowania;
 - 3) jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie:
 - a) osoby występującej z roszczeniem oraz
 - b) Ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie
 – wskazując na okoliczności oraz na podstawie prawnej uzasadniające całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz do pouczenia

tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;

- 4) do udostępnienia Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości odszkodowania; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU SA udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU SA;
 - 5) do udostępnienia osobom, o których mowa w pkt 4, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
 - 6) na żądanie Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, do udostępnienia posiadanych przez siebie informacji związanych z wypadkiem ubezpieczeniowym będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU SA oraz ustalenia okoliczności wypadku ubezpieczeniowego, jak również wysokości odszkodowania;
 - 7) na żądanie Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, do przekazania informacji o oświadczeniach złożonych przez nich na etapie zawierania umowy ubezpieczenia na potrzeby oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub kopii dokumentów sporządzonych na tym etapie.
4. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczony nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody. Między ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
5. Jeżeli w którejkolwiek z umów ubezpieczenia, o jakich mowa w ust. 4, uzgodniono, że suma wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, zapłaty świadczenia w części przenoszącej wysokość szkody Ubezpieczający może żądać tylko od tego ubezpieczyciela. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między ubezpieczycielami należy przyjąć, że w ubezpieczeniu o którym mowa w niniejszym postanowieniu, suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczeniowej.

PRZEJŚCIE ROSZCZEŃ NA PZU SA – ROSZCZENIA REGRESOWE

§ 32

1. W razie zajścia wypadku Ubezpieczający lub Ubezpieczony obowiązany jest zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
2. Z dniem wypłaty przez PZU SA odszkodowania roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na PZU SA do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU SA pokrył tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami PZU SA.
3. Nie przechodzą na PZU SA roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczający lub Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
4. Na żądanie PZU SA Ubezpieczający lub Ubezpieczony obowiązany jest udzielić pomocy przy dochodzeniu roszczenia od osoby trzeciej, dostarczając informacji oraz dokumentów niezbędnych do ich dochodzenia, o ile są w jego posiadaniu lub ma możliwość ich uzyskania.

ROZDZIAŁ II UBEZPIECZENIE STRUSI I EMU

§ 33

1. W ubezpieczeniu strusi lub emu stosuje się postanowienia Rozdziału I chyba, że przepisy niniejszego rozdziału wprowadzają uregulowania odmiennie.
2. Umowę ubezpieczenia strusi lub emu zawiera się na wniosek Ubezpieczającego, sporządzony na formularzu PZU SA, na okres roczny albo okres krótszy od roku (ubezpieczenie krótkoterminowe).
3. Ubezpieczenie na okres roczny zawiera się w zakresie podstawowym (§ 4 ust. 1 pkt 1) obejmującym szkody powstałe wskutek padnięcia w wyniku choroby, wypadku lub zdarzeń losowych w postaci: ognia, powodzi, huraganu, piorunu, lawiny, obsunięcia się ziemi.
4. Ubezpieczenia krótkoterminowe, obejmujące szkody od padnięcia albo uboju z konieczności (dobicia strusia lub emu), mogą być zawierane na czas:
 - transportu, łącznie z ryzykiem rabunku,
 - wystawy.
5. Ubezpieczeniem można objąć strusie lub emu zdrowe i bez wad wrodzonych lub nabytych, w wieku od 2 do 40 lat, znajdujące się w miejscu określonym w dokumencie ubezpieczenia.
6. Warunkiem zawarcia ubezpieczenia jest:
 - minimum roczne doświadczenie Ubezpieczonego w prowadzeniu fermy strusi lub emu,
 - posiadanie co najmniej 10 dorosłych sztuk strusi lub emu,
 - trwałe oznakowanie ptaków (tzw. mikroczipami).
7. Niezależnie od obowiązków wynikających z przepisów zawartych w §§ 28 i 30 Ubezpieczający zobowiązany jest:
 - 1) zgłosić do ubezpieczenia całe stado strusi lub emu, z uwzględnieniem ust. 5, a w razie zwiększenia w okresie ubezpieczenia stanu posiadania ubezpieczonych ptaków, zawiadomić PZU SA w ciągu 7 dni od daty nabycia czy uzyskania przez ptaka wieku 2 lat i opłacić dodatkową składkę;
 - 2) przestrzegać warunków chowu ustalonych przez Polski Związek Hodowców Strusi (m.in. norm powierzchni w pomieszczeniach i na wybiegach);
 - 3) w razie powstania szkody, ułatwić przedstawicielowi PZU SA identyfikację strusia lub emu;
 - 4) dostarczyć PZU SA najpóźniej w terminie 7 dni od daty powstania szkody następujące dokumenty:
 - a) zaświadczenie wystawione przez zakład utylizacyjny, potwierdzające przyjęcie padliny z wyszczególnieniem ilości, z podaniem wagi strusia lub emu, daty przyjęcia lub odbioru od Ubezpieczonego,
 - b) opinię wystawioną przez uprawnionego lekarza weterynarii o przyczynie powstania szkody,
 - c) rachunki za sprzedane przez Ubezpieczonego pozostałości po padłym lub ubitym z konieczności ptaku (mięso, skóra, pióra).
8. Suma ubezpieczenia jest ustalana przez Ubezpieczającego w porozumieniu z PZU SA, a o jej wysokości decyduje wartość rynkowa strusia lub emu. Wartość rynkowa strusia lub emu w stadach reprodukcyjnych powinna być udokumentowana odpowiednimi certyfikatami.
9. PZU SA nie odpowiada za szkody określone w § 7 oraz dodatkowo za szkody powstałe:
 - 1) wskutek połknięcia ciała obcego;
 - 2) w wyniku „zawieszenia się” ptaka na siatce;
 - 3) w wyniku choroby aspergiliozy (aspergillosis);
 - 4) w wyniku uboju albo dobicia z konieczności, z wyłączeniem umów ubezpieczenia krótkoterminowego, o którym mowa w ust. 4;
 - 5) u ptaków, które nie były trwałe oznakowane (tzw. mikroczipami).
10. Sposób ustalenia wysokości odszkodowania:

- 1) suma ubezpieczenia, określona w dokumencie ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU SA. Jeżeli w momencie powstania szkody suma ubezpieczenia jest wyższa od wartości rynkowej strusia lub emu, to odszkodowanie ustala się w wysokości wartości rynkowej ubezpieczonego ptaka;
- 2) od wysokości odszkodowania odlicza się wartość pozostałości po szkodzie; za wartość pozostałości po szkodzie uważa się kwotę uzyskaną ze sprzedaży ubitego z konieczności (dobitego) strusia lub emu, albo jego tuszy (mięsa, skóry, piór);
- 3) jeżeli Ubezpieczony nie udokumentuje sprzedaży mięsa strusia lub emu poddanego ubojowi z konieczności (dobitego), z którego mięso zostało uznane za zdatne do spożycia, wysokość odszkodowania zmniejsza się o 50%, a w przypadku mięsa o ograniczonej przydatności do spożycia, wysokość odszkodowania zmniejsza się o 40%;
- 4) w razie nie udokumentowania sprzedaży skóry z ubitego z konieczności (dobitego) strusia lub emu, wysokość odszkodowania zmniejsza się o 30%;
- 5) w razie nie udokumentowania sprzedaży piór z ubitego z konieczności (dobitego) strusia lub emu, wysokość odszkodowania zmniejsza się o 5%;
- 6) nie dokonuje się potrąceń z tytułu sprzedaży pozostałości po szkodzie ptaków padłych oraz ubitych z konieczności (dobitych), których mięso zostało uznane za niezdatne do spożycia.

ROZDZIAŁ III

UBEZPIECZENIE UTRATY PRODUKCJI MLEKA

§ 34

1. W ubezpieczeniu utraty produkcji mleka stosuje się postanowienia Rozdziału I chyba, że przepisy niniejszego rozdziału wprowadzają uregulowania odmienne.
2. Na wniosek Ubezpieczającego, za opłatą dodatkowej składki, ubezpieczenie krów może zostać rozszerzone o ubezpieczenie utraty produkcji mleka.
3. Ubezpieczenie zawiera się na okres jednego roku.
4. Ubezpieczenie utraty produkcji mleka może być zawarte w zakresie podstawowym lub rozszerzonym, jeżeli:
 - 1) zgłoszone zostaną do ubezpieczenia wszystkie zdrowe krowy mleczne znajdujące się w gospodarstwie;
 - 2) krowy poddawane są systematycznym badaniom weterynaryjnym, zabiegom pielęgnacyjnym oraz profilaktycznym szczepieniom.
5. Sumę ubezpieczenia utraty produkcji mleka dla jednej krowy stanowi średnia miesięczna wartość produkcji mleka uzyskana w danym gospodarstwie od jednej krowy, ustalona przez Ubezpieczającego w porozumieniu z PZU SA i określona w dokumencie ubezpieczenia.
6. Sumę ubezpieczenia dla całego stada krów ustala się mnożąc liczbę krów przez sumę ubezpieczenia określoną dla jednej krowy.
7. PZU SA odpowiada za zmniejszenie produkcji mleka spowodowane padnięciem ubezpieczonej krowy wskutek zdarzeń określonych w § 4 ust. 1 pkt 1 lub ubojem z konieczności (dobicie ubezpieczonych krów) wskutek zdarzeń określonych w § 4 ust. 1 pkt 2 b.
8. Odpowiedzialność PZU SA za utratę produkcji mleka obejmuje również szkody powstałe w skutek padnięcia lub uboju ubezpieczonych krów na skutek chorób zakaźnych podlegających obowiązkowi zwalczania.
9. Wysokość odszkodowania za utratę produkcji mleka przez jedną krowę oblicza się w wysokości średniej wartości miesięcznej produkcji mleka uzyskanej od 1 krowy, określonej w dokumencie ubezpieczenia.
10. W ubezpieczeniu utraty produkcji mleka nie stosuje się udziału własnego, o którym mowa w § 4 ust. 2.

ROZDZIAŁ IV POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 35

1. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, będącemu osobą fizyczną, przysługuje prawo złożenia reklamacji w rozumieniu ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym, tj. prawo skierowania wystąpienia do PZU SA, w którym zgłasza on zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez PZU SA.
2. Reklamację składa się w każdej jednostce PZU SA obsługującej klienta.
3. Reklamacja może być złożona w formie:
 - 1) pisemnej – osobiście albo przesyłką pocztową w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe, na przykład pisząc na adres: PZU SA ul. Postępu 18A, 02-676 Warszawa (adres tylko do korespondencji);
 - 2) ustnej – telefonicznie, na przykład dzwoniąc pod numer infolinii 801 102 102, albo osobiście do protokołu podczas wizyty osoby, o której mowa w ust. 1, w jednostce, o której mowa w ust. 2;
 - 3) elektronicznej – wysyłając e-mail na adres reklamacje@pzu.pl lub wypełniając formularz na www.pzu.pl.
4. PZU SA rozpatruje reklamację i udziela na nią odpowiedzi, bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 4, PZU SA przekazuje osobie, która złożyła reklamację, informację, w której:
 - 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
 - 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
 - 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.
6. Odpowiedź PZU SA na reklamację zostanie dostarczona osobie, która ją złożyła, w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji w rozumieniu ustawy o usługach płatniczych lub pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek tej osoby.
7. Klientowi, o którym mowa w ust. 1, przysługuje prawo wniesienia do Rzecznika Finansowego wniosku dotyczącego:
 - 1) nieuwzględnienia roszczeń w trybie rozpatrywania reklamacji;
 - 2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą tej osoby w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.
8. Skargę lub zażalenie, niebędące reklamacją, o której mowa w ust. 1, składa się na piśmie za pośrednictwem dowolnej jednostki organizacyjnej PZU SA.
9. Skargi i zażalenia rozpatrywane są przez jednostkę organizacyjną określoną w przepisach wewnętrznych PZU SA obowiązujących na dzień składania skargi lub zażalenia. Informacja w tym zakresie jest dostępna w jednostkach organizacyjnych PZU SA.
10. PZU SA udziela odpowiedzi na skargę lub zażalenie na piśmie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania skargi lub zażalenia.
11. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, będącemu konsumentem, przysługuje prawo zwrotienia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
12. PZU SA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
13. W porozumieniu z Ubezpieczającym mogą być wprowadzone do umowy ubezpieczenia postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w ogólnych warunkach.

14. PZU SA zobowiązany jest przedstawić Ubezpieczającemu różnicę między treścią umowy a ogólnymi warunkami w formie pisemnej przed zawarciem umowy. W razie niedopełnienia tego obowiązku PZU SA nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego. Przepisu nie stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych w drodze negocjacji.
15. W razie wprowadzenia do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych, ogólne warunki mają zastosowanie w zakresie nieuregulowanym tymi postanowieniami.
16. W sprawach nieuregulowanych ogólnymi warunkami mają zastosowanie odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.
17. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
18. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

§ 36

Ogólne warunki w niniejszym brzmieniu mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 1 stycznia 2016 r.

